

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2013-09-27
1 (1)
Dnr 01-2013:589

Redovisning av uppdrag som avser Bygg- och anläggningsprogrammet, inriktning Anläggningsfordon

Dnr U2013/4201/S, U2013/3132/UH

Härmed redovisas följande uppdrag givet i regleringsbrev för Skolverket för budgetåret 2013. Skolverket ska, i samråd med Transportstyrelsen, göra nödvändiga revideringar i styrdokumenterna för Bygg- och anläggningsprogrammet så att en huvudman som erbjuder inriktningen anläggningsfordon ska kunna möjliggöra för eleverna att inom ramen för utbildningen få övningsköra med personbil och i övrigt få kunskaper som motsvarar kraven för körkortsbehörighet B.

I enlighet med uppdraget har Skolverket den 22 augusti genomfört samråd med Transportstyrelsen. Efter samrådet kunde konstateras att myndigheterna är eniga i frågan att eleverna på Bygg- och anläggningsprogrammet inriktning anläggningsfordon ska kunna tillgodogöra sig kunskaper motsvarande körkortsbehörighet B om huvudmannen erbjuder detta. Skolverket har därefter genomfört nödvändiga revideringar av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:161) om ämnesplan för anläggningsförare i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå; kurserna anläggningsförare 1 (200 gymnasiepoäng), anläggningsförare 2 (200 gymnasiepoäng). Förslaget om ändring av SKOLFS 2011:161 har varit på extern remiss¹. Regelrådet ansåg att de inte av konsekvensutredningen² kunde bedöma de administrativa kostnaderna för berörda företag. Sveriges Trafikskolors Riksförbund har dock inget att anföra avseende aktuellt förslag. Friskolornas Riksförbund har inte inkommit med synpunkter på förslaget. Eftersom synpunkter inte har inkommit avseende förslaget på föreskriftsändringen (SKOLFS 2011:161) har Skolverket genomfört aktuell förändring³.

På Skolverkets vägnar

Christina Månberg
Enhetschef

Magnus Carlsson
Undervisningsråd

¹ Sändlista för extern remiss, se bilaga 3.

² Konsekvensutredning, se bilaga 2.

³ Ändring av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:161), se bilaga 1.

2013-09-04
1 (2)
Dnr 01- 2013:589

Remiss av förslag:

Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:161) om ämnesplan för ämnet anläggningsföreläsare i gymnasieskolan.

Skolverket översänder härmed förslag till föreskrifter om ändringar i Skolverkets författningssamling (SKOLFS). Skolverket vill ge remissinstanserna möjlighet att yttra sig över förslaget.

Eventuella synpunkter bör vara Skolverket tillhanda senast den 23 september 2013. Skicka gärna svar som e-post till magnus.carlsson@skolverket.se

Vid eventuella frågor hänvisas till undertecknad som nås på telefon 08-527 333 36.

Se nästa sida för mer information.

På Skolverkets vägnar

Magnus Carlsson
Undervisningsråd

Bilagor
Sändlista
Konsekvensutredning
Förslag till föreskrifter

Denna remiss avser revideringar på Bygg- och anläggningsprogrammet, inriktning anläggningsfordon.

Revideringen omfattar Ämnesplanen- Anläggningsföreläsare i gymnasieskolan och kurserna:

- Anläggningsföreläsare 1, 200 p
- Anläggningsföreläsare 2, 200 p

(Kurserna Anläggningsföreläsare 3, 200 p, Anläggningsföreläsare 4, 200 p och Anläggningsföreläsare - process 100 p är inte reviderade).

Skälet som ligger till grund för revideringen av ovanstående ämnesplaner och kursplaner är följande:

Utbildningsdepartementet har i regleringsbrevet (U2013/4201/S) för budgetåret 2013 gett Skolverket i uppdrag att:

”Skolverket ska, i samråd med Transportstyrelsen, göra nödvändiga revideringar i styrdokumentet för bygg- och anläggningsprogrammet så att en huvudman som erbjuder inriktningen anläggningsfordon ska kunna möjliggöra för eleverna att inom ramen för utbildningen få övningsköra med personbil och i övrigt få kunskaper som motsvarar kraven för körkortsbekräftelse B”.

Revideringen som följer bör läsas enligt följande:

Överstruken text med gul färg med markering i vänster kolumn är de förändringar som är inskrivna i ämnesplanen och kursplanerna. Ingen text från ämnesplanen, målen, centralt innehåll eller kunskapskraven är borttagna utifrån gällande ämnesplan och kursplaner utan endast omskriven med vissa tillägg.

De klickbara länkar som finns på Skolverkets hemsida om man söker på Ämnesplanen- Anläggningsföreläsare, ”om ämnet” och ”kommentarer”, finns redovisade på sidorna 12 -13.

**Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter
(SKOLFS 2011:161) om ämnesplan för ämnet
anläggningsföreläsare i gymnasieskolan;**

beslutade den - - - 2013.

Skolverket föreskriver med stöd av 1 kap. 4 § tredje stycket gymnasieförordningen (2010:2039) att bilagan i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:161) om ämnesplan för ämnet anläggningsföreläsare i gymnasieskolan ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den - - 2013 och ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den - - 2013.

På Skolverkets vägnar

REMISS

2013-09-04
2 (14)

Ämne - Anläggningsförare

☐ [Om ämnet](#) (den reviderade hyperlänken redovisas under samma rubrik på sidan 13)

Ämnet anläggningsförare behandlar olika typer av jordförflyttande anläggningsmaskiner och deras utrustning samt hur de hanteras. Det behandlar även olika typer av anläggningsarbeten. Ämnet behandlar vidare körteknik, trafiksäkerhet och miljöpåverkan.

Ämnets syfte

☐ [Kommentar](#) (den reviderade hyperlänken redovisas under samma rubrik på sidan 14)

Undervisningen i ämnet anläggningsförare ska syfta till att eleven utvecklar förmåga att arbeta med och framföra olika mobila arbetsmaskiner samt att utföra service och underhåll på dessa. Den ska även leda till att eleverna utvecklar kunskaper om hur modern navigationsutrustning används.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om lagar och andra bestämmelser inom yrkesområdet samt kunskaper om hur man söker information om aktuella regelverk. Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta med hänsyn till hälsa och säkerhet. Den ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om branschens ansvar för hållbar utveckling.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse av yrkesrollen och av ansvarstagande inom bygg- och anläggningsarbete samt förmåga att förhålla sig kritiskt till attityder och värderingar på arbetsplatsen. Vidare ska eleverna ges möjlighet att utveckla ett fackspråk och förmåga att kommunicera med såväl arbetskamrater som kunder. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att dokumentera och kvalitetssäkra arbetet samt reflektera över hur arbetsprocessen har påverkat resultatet.

Undervisningen ska genomföras så att teoretiska och praktiska kunskaper vävs samman till en helhet för eleverna. Arbetsuppgifter ska genomföras med metoder, verktyg och maskiner som är tidsenliga och ergonomiskt anpassade. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kreativitet, problemlösnings- och initiativförmåga samt organiseras så att eleverna får

möjlighet att utföra sina uppgifter såväl individuellt som i samarbete med andra.

Undervisningen i ämnet anläggningsförare ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Förmåga att söka information samt planera, organisera, utföra vanliga arbetsuppgifter och att köra och manövrera fordon i olika trafikmiljöer.
2. Kunskaper om arbetsprocesser samt olika metoder, material, verktyg och maskiner.
3. Kunskaper om lagar och andra bestämmelser inom yrkesområdet.
4. Förmåga att göra riskbedömningar samt hur mänskliga faktorer påverkar i situationer på arbetsplatsen och i trafiken.
5. Färdigheter i att följa arbetsbeskrivningar och använda ritningar.
6. Förmåga att hantera och vårda material, verktyg, maskiner och fordon samt att arbeta säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.
7. Förmåga att utvärdera arbetsprocessen och resultatet samt att dokumentera sitt arbete.
8. Kunskaper om vad hållbar utveckling innebär i bygg- och anläggningsbranschen.
9. Förmåga att samverka och kommunicera med andra samt använda fackspråk.
10. Kunskaper om företagande och entreprenörskap inom branschen.

Kurser i ämnet

- Anläggningsförare 1, 200 poäng, som bygger på kursen bygg och anläggning 2. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen grävmaskiner eller kursen hjullastare.
- Anläggningsförare 2, 200 poäng, som bygger på kursen anläggningsförare 1. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen grävmaskiner eller kursen hjullastare.
- Anläggningsförare 3, 200 poäng, som bygger på kursen anläggningsförare 2. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen grävmaskiner eller kursen hjullastare.

2013-09-04
4 (14)

- Anläggningsförare 4, 200 poäng, som bygger på kursen anläggningsförare 3. Betyg i kursen kan inte ingå i elevens examen tillsammans med betyg i kursen grävmaskiner eller kursen hjullastare.
- Anläggningsförare – process, 100 poäng, som bygger på kursen bygg och anläggning 2.

Anläggningsförare 1, 200 poäng

Kurskod: ANAANA01

Kursen anläggningsförare 1 omfattar punkterna 1—9 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas grundläggande kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Informationssökning för arbetsuppgiften med hjälp av internet och på andra sätt.
- Enklare planeringar och beräkningar för att lösa arbetsuppgifterna.
- Grunderna i anläggningsarbetet från planering till dess att projektet är klart att tas i bruk och förvaltas.
- Körning och manövrering av mobila arbetsmaskiner i olika arbetsmoment.
- Körning och manövrering på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt i olika trafikmiljöer.
- Daglig tillsyn och åtgärder före och efter körning.
- Vanligt förekommande arbetsmetoder.
- Maskiner, verktyg och tillbehör. Handhavande och skötsel.
- Olika arbetsområden för mobila arbetsmaskiner.
- Egenskaper och arbetssätt hos tillsatsutrustning.
- Trafiksäkerhet och miljökrav på mobila arbetsmaskiner.
- Regler för framförande av mobila arbetsmaskiner och andra fordon på väg.

- Lagar och andra bestämmelser om arbetsmiljö, hälsa och säkerhet. Ergonomiskt arbetsätt.
- Olika typer av risker förknippade med arbetsuppgifterna samt metoder för att göra riskbedömningar.
- Åtgärder vid fastkörning, stjälpning, oljespill och släckning av brand.
- Enklare problemlösning i samband med arbetsuppgifterna.
- Fordonsunderhåll och service samt deras påverkan på säkerhet, prestanda, ekonomi och miljö.
- Hantering av verktyg och utrustning för servicearbete.
- Ritningsläsning, mättnings- och avvägningsteknik.
- Metoder för att utvärdera sitt arbete.
- Hållbart byggande. Hantering av material, till exempel förvaring, minimering av spill och sortering av byggavfall och restprodukter. Resursanvändande kopplat till arbetsuppgiften.
- Studiebesök på och information om arbetsplatser där anläggningsarbete förekommer.
- Facktermer i relation till arbetsuppgiften.
- Faktorer som påverkar människans beteende i trafiken och hur olika beteenden påverkar trafiksäkerheten, inklusive riskfaktorer i trafiken.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven planerar och organiserar samt utför med **visst** handlag enkla arbetsuppgifter utifrån fastställda kvalitetskrav. Eleven framför, och utför arbetsuppgifter med, mobila arbetsmaskiner på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Dessutom redogör eleven **översiktligt** för olika typer av riskbeteenden på arbetsplatsen och i trafiken.

I planeringen väljer eleven i **samråd** med handledare material, verktyg, maskiner, **fordon** och någon metod som passar för uppgiften. Dessutom motiverar eleven **översiktligt** sina val med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi samt utifrån lagar och andra bestämmelser. Eleven gör en **enkel** riskbedömning av arbetsuppgiften samt anpassar vid behov, och i **samråd** med handledare, sin planering.

2013-09-04
6 (14)

Under arbetets gång upptäcker eleven eventuella problem som uppkommer och löser dem **i samråd** med handledare. I arbetet följer eleven **i samråd** med handledare arbetsbeskrivningar och ritningar samt hanterar och vårdar **med viss säkerhet** material, verktyg, maskiner **och fordon** på ett riktigt sätt utifrån givna instruktioner. Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.

Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en **enkel** dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven, utifrån fastställda kvalitetskrav och med **enkla** omdömen, arbetsprocessen och resultatet.

Eleven redogör **översiktligt** för vilken betydelse arbetsprocessen och resultatet har för en hållbar utveckling.

I arbetet samverkar och kommunicerar eleven med andra samt använder fackspråk **med viss säkerhet**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven planerar och organiserar samt utför med **gott** handlag enkla arbetsuppgifter och uppfyller fastställda kvalitetskrav. Eleven framför, och utför arbetsuppgifter med, mobila arbetsmaskiner på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. **Dessutom redogör eleven utförligt för olika typer av riskbeteenden i trafiken.**

I planeringen väljer eleven **efter samråd** med handledare material, verktyg, maskiner, **fordon** och någon metod som passar för uppgiften. Dessutom motiverar eleven **utförligt** sina val med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi samt utifrån lagar och andra bestämmelser. Eleven gör en riskbedömning av arbetsuppgiften **och situationen** samt anpassar vid behov, och **efter samråd** med handledare, sin planering.

Under arbetets gång upptäcker eleven eventuella problem som uppkommer och löser dem **efter samråd** med handledare. I arbetet följer

eleven **efter samråd** med handledare arbetsbeskrivningar och ritningar samt hanterar och vårdar **med viss säkerhet** material, verktyg, maskiner **och fordon** på ett riktigt sätt utifrån givna instruktioner. Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.

Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en **noggrann** dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven, utifrån fastställda kvalitetskrav och med **nyanserade** omdömen, arbetsprocessen och resultatet.

Eleven redogör **utförligt** för vilken betydelse arbetsprocessen och resultatet har för en hållbar utveckling.

I arbetet samverkar och kommunicerar eleven med andra samt använder fackspråk **med viss säkerhet**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven planerar och organiserar samt utför med **mycket gott** handlag enkla arbetsuppgifter samt uppfyller fastställda kvalitetskrav. Eleven framför, och utför arbetsuppgifter med, mobila arbetsmaskiner på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Dessutom redogör eleven **utförligt och nyanserat** för olika typer av riskbeteenden i trafiken.

I planeringen väljer eleven **efter samråd** med handledare material, verktyg, maskiner, **fordon** och någon metod som passar för uppgiften. Dessutom motiverar eleven **utförligt och nyanserat** sina val med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi samt utifrån lagar och andra bestämmelser. Eleven gör en **välgrundad** riskbedömning av arbetsuppgiften **och situationen** samt anpassar vid behov, och **efter samråd** med handledare, sin planering.

Under arbetets gång upptäcker eleven eventuella problem som uppkommer och löser dem **efter samråd** med handledare. I arbetet följer

2013-09-04
8 (14)

eleven **efter samråd** med handledare arbetsbeskrivningar och ritningar samt hanterar och vårdar **med säkerhet** material, verktyg, maskiner **och fordon** på ett riktigt sätt utifrån givna instruktioner. Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.

Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en **noggrann och utförlig** dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven, utifrån fastställda kvalitetskrav och med **nyanserade** omdömen, arbetsprocessen och resultatet **samt ger förslag på hur dessa kan förbättras**.

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för vilken betydelse arbetsprocessen och resultatet har för en hållbar utveckling.

I arbetet samverkar och kommunicerar eleven med andra samt använder fackspråk **med säkerhet**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Anläggningsförare 2, 200 poäng

Kurskod: ANAANA02

Kursen anläggningsförare 2 omfattar punkterna 1—9 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Informationssökning för arbetsuppgiften med hjälp av internet och på andra sätt.
- Planeringar och beräkningar för att lösa arbetsuppgifterna.
- **Körning och manövrering av mobila arbetsmaskiner i olika arbetsmoment.**

- Körning och manövrering på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt i olika trafikmiljöer.
- Daglig tillsyn och åtgärder före och efter körning.
- Mobila arbetsmaskiner och transportfordons uppbyggnad och arbetsätt.
- Maskiner, verktyg och tillbehör. Handhavande och skötsel.
- Olika arbetsområden för mobila arbetsmaskiner och transportfordon som till exempel dumper eller lastbilar i anläggningstrafik.
- Egenskaper och arbetsätt hos tillsatsutrustning.
- Teknik för losstagning, krossning och sortering.
- Tillståndsprocess och återställning av täktverksamhet.
- Regler som utgör förutsättningar för trafik med mobila arbetsmaskiner och transportfordon samt de krav som ställs på förare avseende kvalitet och service.
- Trafiksäkerhet och miljökrav på mobila arbetsmaskiner.
- Lagar och andra bestämmelser om arbetsmiljö, hälsa och säkerhet. Ergonomiskt arbetsätt.
- Olika typer av risker förknippade med arbetsuppgifterna samt metoder för att göra riskbedömningar.
- Åtgärder vid fastkörning, stjälpning, oljespill och släckning av brand.
- Problemlösning i samband med arbetsuppgifterna.
- Metoder för att utvärdera sitt arbete.
- Hållbart byggande. Hantering av material, till exempel förvaring, minimering av spill och sortering av byggavfall och restprodukter. Resursanvändande kopplat till arbetsuppgiften.
- Facktermer i relation till arbetsuppgiften.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven planerar och organiserar samt utför med **visst** handlag enkla arbetsuppgifter utifrån fastställda kvalitetskrav.

Eleven framför, och utför arbetsuppgifter med, mobila arbetsmaskiner på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Eleven kör och manövrerar i **bekanta situationer** på ett trafiksäkert och miljömedvetet sätt.

I planeringen väljer eleven i **samråd** med handledare material, verktyg, maskiner, **fordon** och någon metod som passar för uppgiften. Dessutom motiverar eleven **översiktligt** sina val med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi samt utifrån lagar och andra bestämmelser. Eleven gör en **enkel** riskbedömning av arbetsuppgiften samt anpassar vid behov, och i **samråd** med handledare, sin planering.

Under arbetets gång upptäcker eleven eventuella problem som uppkommer och löser dem i **samråd** med handledare. I arbetet följer eleven i **samråd** med handledare arbetsbeskrivningar och ritningar samt hanterar och vårdar **med viss säkerhet** material, verktyg, maskiner **och fordon** på ett riktigt sätt utifrån givna instruktioner. Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.

Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en **enkel** dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven, utifrån fastställda kvalitetskrav och med **enkla** omdömen, arbetsprocessen och resultatet.

Eleven redogör **översiktligt** för vilken betydelse arbetsprocessen och resultatet har för en hållbar utveckling.

I arbetet samverkar och kommunicerar eleven med andra samt använder fackspråk **med viss säkerhet**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven planerar och organiserar samt utför med **gott** handlag enkla arbetsuppgifter och uppfyller fastställda kvalitetskrav. Eleven framför, och utför arbetsuppgifter med, mobila arbetsmaskiner på ett trafiksäkert

och miljövänligt sätt. Eleven kör och manövrerar i bekanta **och delvis nya situationer** på ett trafiksäkert och miljömedvetet sätt.

I planeringen väljer eleven **efter samråd** med handledare material, verktyg, maskiner, **fordon** och någon metod som passar för uppgiften. Dessutom motiverar eleven **utförligt** sina val med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi samt utifrån lagar och andra bestämmelser. Eleven gör en riskbedömning av arbetsuppgiften **och situationen** samt anpassar vid behov, och **efter samråd** med handledare, sin planering.

Under arbetets gång upptäcker eleven eventuella problem som uppkommer och löser dem **efter samråd** med handledare. I arbetet följer eleven **efter samråd** med handledare arbetsbeskrivningar och ritningar samt hanterar och vårdar **med viss säkerhet** material, verktyg, maskiner **och fordon** på ett riktigt sätt utifrån givna instruktioner. Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.

Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en **noggrann** dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven, utifrån fastställda kvalitetskrav och med **nyanserade** omdömen, arbetsprocessen och resultatet.

Eleven redogör **utförligt** för vilken betydelse arbetsprocessen och resultatet har för en hållbar utveckling.

I arbetet samverkar och kommunicerar eleven med andra samt använder fackspråk **med viss säkerhet**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven planerar och organiserar samt utför med **mycket gott** handlag enkla **och även mer avancerade** arbetsuppgifter samt uppfyller fastställda kvalitetskrav. Eleven framför, och utför arbetsuppgifter med, mobila arbetsmaskiner på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. **Eleven**

2013-09-04
12 (14)

kör och manövrerar i bekanta **och nya** situationer på ett trafiksäkert och miljömedvetet sätt.

I planeringen väljer eleven **efter samråd** med handledare material, verktyg, maskiner, **fordon** och någon metod som passar för uppgiften. Dessutom motiverar eleven **utförligt och nyanserat** sina val med hänsyn till hälsa, miljö och ekonomi samt utifrån lagar och andra bestämmelser. Eleven gör en **välgrundad** riskbedömning av arbetsuppgiften **och situationen** samt anpassar vid behov, och **efter samråd** med handledare, sin planering.

Under arbetets gång upptäcker eleven eventuella problem som uppkommer och löser dem **efter samråd** med handledare. I arbetet följer eleven **efter samråd** med handledare arbetsbeskrivningar och ritningar samt hanterar och vårdar **med säkerhet** material, verktyg, maskiner **och fordon** på ett riktigt sätt utifrån givna instruktioner. Eleven arbetar säkert med hänsyn till hälsa, arbetsmiljö och ergonomi.

Under arbetets gång och när arbetsuppgiften är utförd gör eleven en **noggrann och utförlig** dokumentation av arbetet. Dessutom utvärderar eleven, utifrån fastställda kvalitetskrav och med **nyanserade** omdömen, arbetsprocessen och resultatet **samt ger förslag på hur dessa kan förbättras**.

Eleven redogör **utförligt och nyanserat** för vilken betydelse arbetsprocessen och resultatet har för en hållbar utveckling.

I arbetet samverkar och kommunicerar eleven med andra samt använder fackspråk **med säkerhet**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Om ämnet (den reviderade hyperlänken)

Ämnets fem kurser har olika karaktär. Kursen *anläggningsförare – process* ger en teoretisk grund medan *anläggningsförare 1–4* är kurser där eleven ges möjlighet att praktiskt utveckla sitt handlag och sin körvana.

Kursen *anläggningsförare – process* riktar sig mot målen 1–5 och 7–10 under ämnets syfte. Kursen är ett komplement till de praktiska kurserna, där teorin kan komma in där det passar i relation till det praktiska arbetet. I kursen kan eleverna ges möjlighet till samtal och reflektion över arbetsmoment, tekniker, lagstiftning och händelser som de möter i sitt praktiska arbete. Genom att reflektera över och diskutera det praktiska arbetet, dess svårigheter och lösningar, kan eleverna få syn på sitt eget lärande och utveckla sin problemlösningsförmåga, initiativförmåga, kreativitet samt förmåga att ta ansvar.

Kurserna *anläggningsförare 1–4* riktar sig mot målen 1–9 under ämnets syfte med betoning på praktiskt arbete och utförande av olika arbetsmoment och arbetstekniker inom anläggning. Ett av målen är att eleverna ska utveckla förmåga att köra och manövrera fordon i olika trafikmiljöer. För framförande av fordon finns för gymnasieelever i körkortsförordningen (1998:980, kap 4, 1-4§§) angivet att övningskörning med ett körkorts- och traktorkortspliktigt fordon får ske under utbildning på en nationell kurs i gymnasieskolan. Syftet med ämnet *anläggningsförare* är även att möjliggöra för en huvudman, att erbjuda sina elever övningskörning med personbil och i övrigt få kunskaper som motsvarar kraven för körkortsbehörighet B.

De kurser där övningskörning med personbil kan genomföras och där eleven i övrigt kan tillgodogöra sig kunskaper som motsvarar kraven för körkortsbehörighet B är:

[anläggningsförare 1, 200 p](#)

[anläggningsförare 2, 200 p](#)

Strukturen i gymnasieskolans ämnesplaner

De olika delarna i ämnesplanen hänger ihop på ett tydligt sätt. Det går till exempel inte att bara läsa det centrala innehållet eller kunskapskraven utan att sätta in dem i ämnesplanens hela sammanhang. (Se bild nedan).

2013-09-04
14 (14)

Syftet och målen är formulerade för ämnet som helhet. Syftet beskriver i löpande text vilka kunskaper eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen i ämnet. Det beskriver också sådant som inte ska betygsättas. Målen är formulerade i punktform och förtydligar vad läraren ska betygsätta.

Målen beskriver vilka kunskaper eleverna ska ges förutsättningar att utveckla genom undervisningen i ämnet. De är inte placerade i någon rangordning. De går in i varandra och är beroende av varandra. Målen sätter ingen begränsning för elevernas kunskapsutveckling – det går alltså inte att betrakta dem som något som slutgiltigt kan uppnås.

Det centrala innehållet anger vad som ska behandlas i undervisningen i varje kurs, för att eleverna ska få möjlighet att utveckla de kunskaper som beskrivs i målen. Målen och det centrala innehållet har alltså helt olika karaktär. Trots det kan det finnas visst innehåll även i målen, men i de fallen är målen mer övergripande och inte lika konkreta som det centrala innehållet.

Det finns en tydlig koppling mellan målen och kunskapskraven. Kunskapskraven uttrycker med vilken kvalitet eleven visar sitt kunnande i förhållande till målen. Ordningen i kunskapskraven är densamma som i målen. Om målen till exempel börjar med förmåga att läsa texter börjar också kunskapskraven med det. Däremot är det inte så att varje mål alltid motsvaras av ett stycke i kunskapskraven. Ett stycke i kunskapskraven kan lika gärna relatera till flera mål som till ett mål.

[Kommentar](#) (den reviderade hyperlänken)

Inriktningen anläggningsfordon

Inriktningen ger färdigheter i att manövrera och framföra mobila arbetsmaskiner i trafikmiljö och i anläggningsarbete utifrån krav på funktion och säkerhet. Inriktningen kan även leda till kunskaper i att framföra personbil och lätt lastbil om huvudmannen erbjuder det. Den omfattar 900 poäng för att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i användning av navigationsutrustning samt grundläggande anläggningskunskaper, till exempel schaktning, täktverksamhet, isolering och dränering.

Konsekvensutredning avseende föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:161) om ämnesplan för ämnet anläggningsförare i gymnasieskolan.

Konsekvensutredning

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6 och 7 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

1. Beskrivning av problemet och vad som ska uppnås (jfr 6 § 1)

Av regleringsbrev (U2013/4201/S) för budgetåret 2013 avseende Statens skolverk ska myndigheten, i samråd med Transportstyrelsen, göra nödvändiga revideringar i styrdokumenterna för bygg- och anläggningsprogrammet så att en huvudman som erbjuder inriktningen anläggningsfordon ska kunna möjliggöra för eleverna att inom ramen för utbildningen få övningsköra med personbil och i övrigt få kunskaper som motsvarar kraven för körkortsbehörighet B. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 30 september.

2. Alternativa lösningar (6 § 2).

Då uppdraget är tydligt och nuvarande styrdokument förhindrar uppdragets syfte ser inte Skolverket andra lösningar som möjliga.

3. Berörda (6 § 3)

Huvudman som erbjuder inriktningen anläggningsförare på bygg- och anläggningsprogrammet i nuläget 47 till antalet, 34 kommunala och 13 fristående skolhuvudmän.

Medlemmar anslutna till Sveriges trafikskolors riksförbund (STR).

4. Kostnadmässiga och andra konsekvenser (6 § 4)

Konsekvenser för huvudman som väljer att anordna utbildningen kan resultera i ökade kostnader, exempelvis för utökat kursinnehåll/tidsåtgång och behov av ny kompetens hos utbildande lärare. Ökad tillströmning av elever till utbildningarna kan kompensera för dessa kostnader. Medlemmar anslutna till STR kan drabbas där kundunderlaget kan minska men där ett utökat samarbete med skolorna kan kompensera för detta.

5. Överensstämmelse med EU-lagstiftning (6 § 5)

Regleringen omfattas inte av EU-lagstiftning.

6. Ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser (6 § 6)

Uppdraget ska redovisas till regeringskansliet senast den 30 september 2013. Föreskrifterna träder i kraft snarast möjligt och kan förhoppningsvis tillämpas från den 1 januari 2014. Skolverket avser att publicera skriftlig information på Skolverkets webbplats.

2013-09-05

2

Dnr 01-2013:589

7. Antal berörda företag och vilka branscher de är verksamma i samt storleken på företagen (7 § 1)

De företag som kan bli berörda av ändringen är i dagsläget 13 fristående skolhuvudmän och de STR-medlemmar som geografiskt ligger inom de aktuella skolornas upptagningsområde.

8. Vilken tidsåtgång kan regleringen föra med sig för företagen och vad innebär den för företagens administrativa kostnader (7 § 2)

Då både branschen och flertalet skolor efterfrågat förändringen av styrdokumentet torde dessa vara väl förberedda för konsekvenserna av regleringen.

9. Följer några andra kostnader för företagen och vilka förändringar kan de behöva vidta till följd av regleringen (7 § 3)

Initialt innebär ändringen att de fristående huvudmännens tidsåtgång ökar med cirka tio timmar per företag. Kostnaden för detta beräknas till cirka 10 000 kr per företag och beräknas främst utgöra utgifter för handledarutbildning i samband med att vissa delar i styrdokumentet ändrats.

10. Påverkan på konkurrensförhållanden för företagen (7 § 4)

Skolor som väljer att inte erbjuda eleverna att inom ramen för utbildningen få övningsköra med personbil och i övrigt få kunskaper som motsvarar kraven för körkortsbehörighet, kan utsättas för negativ konkurrens gentemot en skola som erbjuder motsvarande och är geografiskt närbelägen.

Medlemmar anslutna till STR kan drabbas där kundunderlaget kan minska men där ett utökat samarbete med skolorna kan kompensera för detta.

11. Övrig påverkan på företagen (7 § 5)

Föreskrifterna bedöms inte ha några andra konsekvenser än de som nämns i punkt 4.

2013-09-04
1 (1)

1. Friskolornas riksförbund
2. Lärarförbundet
3. Lärarnas riksförbund
4. Regelrådet
5. Västerås kommun
6. Statens skolinspektion
7. Sveriges kommuner och landsting
8. Umeå kommun
9. Växjö kommun
10. Arbetsmiljöverket
11. Transportstyrelsen
12. Sveriges trafikskolors riksförbund
13. Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd
14. Byggnadsindustrins yrkesnämnd
15. Trafikverket